

Απόστολος Λ. Πιερρής

ΜΟΙΡΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΟΣ

Για μια Ελληνική Τελεολογική Μοιρολατρεία

Η μοίρα κάθε όντος είναι το μερίδιο του Είναι που του ανήκει, το μοίρασμα στον διαμελισμό του Είναι στο Φαίνεσθαι που συνιστά το ον στην ύπαρξη – είναι η όψη του Απόλυτου που το ον αντιπροσωπεύει και που του αναλογεί.

Μοίρα είναι η ταυτότητα του όντος, η μορφή του Είναι που εκφράζεται δι' αυτού.

Η μοίρα του όντος είναι η ουσία του, το τι ήταν να είναι (το Αριστοτελικό τί ἦν εἶναι).

Το αδυσώπητο της Μοίρας είναι η τρομερή ανάγκη του όντος να είναι ο εαυτός του. Δεν μπορεί να υπάρχει χωρίς να είναι αυτό που ήταν να είναι, να είναι η ουσία του είτε πλέρια και ολοσχερώς, στην τελειότητά της, είτε υφειμένα και ελλιπώς, στην ατέλεια του πεπρωμένου της.

Η μοίρα του όντος είναι προεγγεγραμμένη στον πυρήνα της ύπαρξής του, όπως στον σπόρο της δρυός είναι καταχωρημένη όλη η μεγαλοπρέπεια της τελικής διάρθρωσής της. Τίποτε δεν ξεφεύγει από τη Μοίρα του γιατί τίποτε δεν υπάρχει χωρίς την ουσία του. Στον κόσμο των φαινομένων η ουσία προφανώς προηγείται της ύπαρξης.

Η Μοίρα είναι η Δύναμη που συνέχει την ταυτότητα των πραγμάτων. Μοιρασμένη είναι η ουσία των όντων κατά τη μορφή της, μορφή μία του Απόλυτου, φαινομενική δομή μία του Είναι, μεταξύ της φαντασμαγορίας που εκθορεί σπερματικά από το Απόλυτο Είναι.

Η Ελληνική Μοιρολατρεία εκφράζεται φιλοσοφικά από το «τι ην είναι» του Αριστοτέλη. Επομένως συμπίπτει με την τελεολογία. Το κάθε ον ήταν να είναι η τελειότητα της συγκεκριμένης ύπαρξής του. Αυτή η τελειότητα του είδους του είναι και η Πλατωνική Ιδέα. Θρησκευολογική Μοίρα, Ιδέα του Πλάτωνος, Ουσία του Αριστοτέλη, και η Μεταφυσική της Μορφής που αναπτύσσω είναι όψεις του αυτού πράγματος: πρόκειται για τις συμφυείς δομές της Φανέρωσης του Είναι, του διαμελισμού του Απόλυτου στο δια-μοιρασμένο Φαίνεσθαι.

Τίποτε δεν ξεφεύγει από τη Μοίρα του. Το ον μπορεί να θολώσει τη μορφή του, να μην πραγματώσει δηλαδή την οικεία του τελειότητα για την οποία είναι προορισμένο, μπορεί να υστερήσει της ιδέας του, μπορεί να γίνει λιγότερο από αυτό που ήταν να είναι – αλλά να διαφύγει τους όρους της ταυτότητάς του δεν δύναται. Γιατί είναι αυτοί οι όροι, το πέρας της μορφής του, που το κάνουν να υπάρχει: αυτό θα πει ότι η ουσία προηγείται της ύπαρξης. Δεν υπάρχει πρώτα και μετά είναι κάτι, αλλά, αντιστρόφως, υπάρχει στο φαίνεσθαι και γίνεσθαι επειδή είναι μια μορφή του Απόλυτου Είναι και μια έκφραση της αιωνιότητάς του. Το μερικό και συγκεκριμένο ον υπάρχει επειδή αυτό που ήταν να είναι ενυπάρχει σπερματικά στον πυρήνα του συνιστώντας την ταυτότητα της ουσίας του. Απορροή αυτού του γεγονότος είναι η θεωρία των ακτίστων

θείων ενεργειών που συνιστούν την ύπαρξη των κτιστών της Δημιουργίας.

Η ύπαρξη του όντος είναι ελαττωματική όσο υστερεί στην πραγμάτωση της ιδέας του. Διαφθορά του όντος είναι η απομάκρυνση από την ακρίβεια της Μοίρας του. Το αποτυχημένο είναι ά-μοιρο. Υπάρχει και ζει στα περιθώρια του Κόσμου των Φαινομένων, ο οποίος ως όλον φανερώνει εν κάλλει αμείωτα την απολυτότητα του Είναι. Και οι αστραπές του κάλλους στον Κόσμο των Φαινομένων είναι οι επιτετευγμένες τελειότητες των πραγμάτων, η δικαίωση των όντων στη Μοίρα τους. Η πλήρης τελεσφόρηση της Μοίρας είναι η ευ-δαιμονία του όντος: έφθασε στον προορισμό του, στην τελειότητα της ύπαρξής του, πραγματώνοντας την ιδέα του. Είναι τότε αυτό που ήταν να είναι.

Χρόνος είναι η διάσταση του Κόσμου των Φαινομένων που επιτρέπει στην Ιδέα να πραγματώνεται στον διαμελισμό του Είναι προς αυτοφάνερωσή του. Χρόνος είναι η διάσταση της μετάβασης του όντος από την κρυφότητα του σπέρματος στην τελειότητα της ουσίας του. Χρόνος είναι η διάσταση της φανέρωσης του κρυφίου στον κόσμο των φαινομένων. Αυτό που υπάρχει δυνάμει στο σπέρμα, ως ριζική προδιαγραφή του τι ην είναι, αυτό γίνεται το τέλειον ενεργεία, στην εντελέχεια της ουσίας του. Ο χρόνος καθιστά δυνατή την κίνηση του όντος από σπέρματος εις ακμή, και από σχηματική προδιατύπωση και προδιάρθρωση στην τέλεια δόμηση της Μορφής.

Οι Θεοί και οι Ιδέες και οι Μορφές (τρεις σημάσεις της Αποκάλυψης του Απόλυτου και της Φανέρωσης του Είναι) δεν μετέχουν στην κίνηση του όντος από σπερματικής δύναμης στην εντελέχεια της τελειότητας. **Η τελειότητα δεν έχει χρόνο.** Ή άλλως, παρελθόν, παρόν και μέλλον συμπίπτουν για αυτήν στην ολοκληρία από την οποία δεν

λείπει τίποτε, αφού η τελειότητα δεν έχει καμιά ατέλεια. Η πληρότητα της ύπαρξης στην ολοκλήρωση του «εντελώς έχειν» της, η τελειότητα της ουσίας της, συναιρεί τον χρόνο στην αιωνιότητα: δεν έχει πρόοδο προς την ακμή της, κίνηση προς επίτευξη του τέλους της. Γι αυτό και στερείται της διαδικασίας φθοράς της ουσίας της, παρακμής της ακμής της. Η άχρονη αυτή συναίρεση του Χρόνου σε ένα αδιάστατο Παρόν από το οποίο δεν λείπει τίποτε και δεν μπορεί να προστεθεί τίποτε εις αναπλήρωση ή επαύξηση της πληρότητας και τελειότητάς του, αυτό είναι η Αιωνιότητα. **Θεοί, Ιδέες και Μορφές είναι αιώνιοι. Θεοί, Ιδέες, Μορφές είναι φαινόμενα που συγκροτούν τη θεμελιώδη δομή του «Κόσμου» των φαινομένων.**

Η φαντασμαγορία των λοιπών φαινομένων υπάρχουν στον χρόνο γιατί δεν συγκροτούν τους αρμούς του Κόσμου ως γίνεσθαι. Αυτά τα ποικίλα άλλα είναι συμβεβηκότα του κόσμου: χρειάζονται στην ολότητά τους για την πλήρη φανέρωση του Είναι στον ανυπέρβλητο πλούτο της δύναμής του, αλλά το καθένα από αυτά θα μπορούσε να υπάρχει ή να μην υπάρχει χωρίς βλάβη των δομών και της αρμονίας του φαίνεσθαι. Κάτι άλλο θα αναπλήρωνε την υπαρξιακή απουσία του.

Η οντολογική αναγκαιότητα των μερικών φαινομένων στον χρόνο και τον χώρο έγκειται στο ότι η τελειότητά τους είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη προς την αιωνιότητα των θείων και ιδεωδών αρχετύπων τους. Η τελειότητα των μερικών φαινομένων του χρονικού γίνεσθαι στον χώρο είναι η φανέρωση των θεών – Ιδεών – Μορφών. Συνεπώς προϋποτίθεται η ταυτότητα της τελειότητας των μερικών φαινομένων με την τελειότητα των θείων και ιδεωδών μορφικών αρχετύπων τους. Όπως ακριβώς το Φαίνεσθαι στην ολοκληρία του ταυτίζεται προς το Απόλυτο Είναι, αφού δεν μπορεί να υπάρχει τίποτε εκτός αυτού του Απόλυτου Είναι.

Άρα το χρονικό Κάλλος της τελειότητας της νεανικής ακμής είναι το αιώνιο κάλλος του πρωθήβη Απόλλωνος.

Επιφαίνεται ο Μέγας και Άριστος θεός (*Ιλιάς*, Τ, 410; 413):

ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῶ τε κρατερῶ τε

πρωθήβη, χαίτης εἰλυμένος εὐρέας ὤμους

(Ομηρικός Ὕμνος εἰς Απόλλωνα, νν. 449-450; cf. *Ιλιάς*, Π 716)

Οι δυο στίχοι περιγράφουν τους Κουρήτες της μυθολογίας και τους Κούρους της Τέχνης. Ευρείς, ισχυροί ὄμοι με την αρμονικά συμπληρούσα ἔμπροσθεν στιλπνή λάμψη του κρατερού στερνικού κρουστού διάρματος, καταρράκτης κόμης επιπρέπων μέχρι βαθείας πλάτης ὀπισθεν εἰς απομίμηση λεοντείου χαίτης. Τέλεια μορφή κάλλους και ρωμαλέα ακμή σηματοδοτεί την Απολλώνεια Επιφάνεια. Το Στιβαρόν Κάλλος συμβολίζει την αδιάσπαστη συνοχή μορφολογικής και λειτουργικής ακμής στον Ελληνισμό.

Και ἔτσι ο ενιαύσιος Ιερεύς του Απόλλωνος Ισμηνίου στη Θήβα ἦταν ἔφηβος φορέας ρωμαλέου σωματικού κάλλους:

τῷ Απόλλωνι τῶν Ἰσμηνίῳ παῖδα οἴκου τε δοκίμου, καὶ αὐτὸν εὖ μὲν εἶδους, εὖ δὲ ἔχοντα καὶ ρώμης ἱερέα ἐνιαύσιον ποιοῦσιν.

Παυσανίας IX, 10, 4

Για ἓνα χρόνο ο ιερεύς του θεού: ὅσο κρατάει η εαρινή ὥρα του πρωθήβη παιδός. Για τον Απόλλωνα η αιωνιότητα. Η χρονική ακμή του ἔφηβου στη μορφική και λειτουργική τελειότητά του είναι η παντελής αιωνιότητα του θεού του κάλλους. Αλλά είναι το αυτό, ὅπως το εἶναι και το φαίνεσθαι ταυτίζονται.

Το λατρευτικό ἄγαλμα του Ισμηνίου Απόλλωνα (ἀπό κέδρο) ἦταν το αρχέτυπο του ιερέα του. Ἔργο του Κανάχου του Σικυωνίου ὅπως και ο ορειχάλκινος Απόλλων του Διδυμαίου παρὰ τη Μίλητο (Παυσανίας IX, 10, 2; II, 10, 4; cf. Overbeck Nos. 403-407). Το θεῖο ἐπίθετο στο Διδυμαῖο των Βραγχιδῶν ἦταν Απόλλων Φιλήσιος (Plinius, *Nat. Hist.*, XXXIV, 75), και ο

Απόλλων αυτός του Κανάχου εκεί ήταν τόσο περιβλεπτός ώστε ο Δαρείος ή ο Ξέρξης τον μετέφερε ιερή λεία από το Διδυμαίο στα Εκβάτανα, από όπου επανήλθε αργότερα στους Ελληνιστικούς Χρόνους με τη φροντίδα του Σελεύκου (Overbeck Nos. 404-405).

Την γενική μορφή του αγάλματος διατηρεί ένα μικρό ορειχάλκινο ειδώλιο στο Βρετανικό Μουσείο (E. Langlotz, *Frühgriechische Bildhauerschulen*, Tafel 18b; cf. J. Overbeck *Geschichte der griechischen Plastik*, Band I, p. 144, Fig. 24). Η ταυτοποίηση είχε γίνει ήδη από τον Κ.Ο. Müller, *Kleine Schriften*, p. 357. Στο δεξί χέρι ο Θεός ανέχει ένα ελάφι (όπως σημειώνει ο Plinius, αν και με δυσκολονόητες τεχνικές αναφορές, και δείχνουν νομίσματα), ενώ στο αριστερό εκράδαινε τόξο.

Το ελάφι της Αρτέμιδος στην χείρα του Φιλησίου Απόλλωνος υποδηλώνει αφενός (α) την παρθενία του από γυναικεία μίξη (όπως ο Κουρίδιος Απόλλων των Αμυκλών που έχω αναλύσει), αντίστροφη της Αρτεμισίου, (β) την συμφυία της Αρτεμιδικής θήλειας υπόστασης επί της προεξέχουσας αρρενικής (όπως το φως της Σελήνης παράγεται από του ενός φωτός που λάμπει κυρίως στον Ήλιο, cf. Macrobius, *Saturnalia*, I, 17, 64) και (γ) τον αφωρισμένο στον θεό εμβάντα στο άβατο του Λυκαίου Διός παραβάτη (cf. Πλούταρχος, *Αίτια Ελληνικά*, 39, 300C).

Στο άγαλμα του Κανάχου πρόκειται ακριβώς για έναν ρωμαλέο έφηβο, υψηλής μυϊκής ανάπτυξης και άψογης αρμονικής διάπλασης. Θεός και άγαλμα και ιερέυς συμπίπτουν.

«Φιλήσιος», ο Ερωτικός. Κατά τα Κρητικά Δωρικά έθιμα, «Φιλήτωρ» ονομαζόταν ο εραστής και «Κλεινός» ο ερώμενος. Στράβων, X, 484 (από τον Έφορο). Cf. Ησύχιος s.v. *φιλήσια· φιλοτήσια, προσφιλή*.

Ο συστατικός μύθος του Ιερού του Διδυμαίου Απόλλωνος των Βραγχιδών βρίθει παιδικών (Κόνων, Fr.Gr.H. 26F1, XXXIII Jacoby; cf. Varro apud Sch., Statius, *Thebais*, ad VIII, 198). Τελικά ο Βράγχος «ἦν ὁ παῖς κάλλιστος ἀνθρώπων, καὶ αὐτὸν ἐφίλησεν ἐρασθεὶς Απόλλων, εὐρῶν

ποιμαίνοντα ἔνθα βωμὸς Ἀπόλλωνος Φιλ<ησ>ίου ἵδρυται· ὁ δὲ Βράγχος ἐξ Ἀπόλλωνος ἐπίπνους μαντικῆς γεγωνῶς ἐν Διδύμοις τῷ χωρίῳ ἔχρα· καὶ μέχρι τοῦ νῦν χρηστηρίων Ἑλληνικῶν ὧν ἴσμεν μετὰ Δελφούς κράτιστον ὁμολογεῖται τὸ τῶν Βραγχιδῶν» (Κόνων, *loc.cit.*; ἡ εποχή του Κόνωνος εἶναι τὸ τέλος τοῦ 1ου αἰ. π.Χ., ἀρχές τοῦ 1ου μ.Χ.). Κατὰ τον Varro ὁ Βράγχος ἐφηβὸς εἶχε φιλήσει τὸν Ἀπόλλωνα, ἐξ οὗ τὸ θεῖο ἐπίθετο, καταληφθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν θεὸ ἐμάντευε: *hic [sc. ὁ Βράγχος] cum in silvis Apollinem oscultatus fuisset, comprehensus est ab eo et accepta corona virgaque vaticinari coepit et subito nusquam comparuit. templum ei factum est, quod Branchiadis nominatur. et Apollini et filio pariter consecrata [sc. ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ Βράγχου] sunt templa, quae ab osculo Branchi sive certanine puerorum Philesia nuncupantur* (Sch. Statii Thebaidis VIII, 198). Βράγχος δὲ ὀνομάσθη ὁ παῖς γιὰτὴν γέννησή του ἡ μητέρα του εἶδε ὄνειρο ὅτι ὁ Ἥλιος εἰσήλθε δια τοῦ στόματός της καὶ ἐξήλθε ἐκ τοῦ κόλπου της [*loci citt.*].

Ελάμβανε χώρα καὶ παίδων ἀγῶν γυμνικός (*ibid.*) με ἀφορμὴ τὴν πάλῃ δύο πρωθήβων, Σμίκρου τοῦ ἐνός ἐκ Δελφῶν εκπροεπούς δεκατριέτους.

Πραγματικότητα καὶ Ἰδέα εἶναι ἓνα καὶ τὸ αὐτό. Μία καὶ ἡ αὐτὴ πανίσχυρη δύναμη κάνει τὸ ὄν νὰ εἶναι διεγείροντάς τὸ ἀπὸ τὸ μηδέν, καὶ ἡ ἴδια δύναμη τὸ κάνει νὰ ἐπιστέφεται τὴν τελειότητά του, νὰ λάμπει στο φῶς τοῦ κάλλους του. Ὅπως ἡ αὐτὴ καὶ μίᾳ ἀνυπέρβλητη δύναμη συνιστᾷ τὸ εἶναι χωρὶς θεμέλια στοὺς κόλπους τοῦ Μηδενός, καὶ ἡ ἴδια τὸ προβάλλει εἰς Ἐπι-φάνεια, τὸ διεγείρει εἰς φανέρωση τῆς κρυφιοτήτάς του, εἰς ἐπί-δειξη εαυτοῦ κατὰ τὴν πλησμονή τῆς ὑπόστασῆς τοῦ φωτιζομένης εἰς Κάλλος. Κάλλος εἶναι ὁ Κεραυνός

της υπέρτατης Δύναμης του Είναι. Είναι πύρινο: προέρχεται από Δύναμη και δίνει Φως. Η δύναμη συμπυκνώνεται εις εαυτήν και εξαραιούται εις φως. Το Κάλλος είναι το φως της ύπαρξης.

Υπάρχω θα πει άναψα φως από το σκότος του μηδενός. Ό,τι είναι φαίνεται, γίνεται φανόν. Είμαστε τα συγκεκριμένα όντα οι λαμπάδες πυρπολούμενες εις επι-φάνεια της Ιδέας. Οι όμορφοι έφηβοι καταναλίσκονται στο γίγνεσθαι ως ύλη πυρός για να είναι αιωνίως ο Απόλλων. Και ούτω για τους άλλους θεούς-Ιδέες-Μορφές. Έτσι κατανοείται στη νοηματική του πληρότητα το άλλως περιεργό δόγμα του Επίκουρου περί θείων απορροών και φασμάτων.

Η οντολογική ταύτιση ιδέας και πραγματικότητας, μορφής και συγκεκριμένου όντος, αθανάτου θεού και θνητού ανθρώπου, αιωνιότητας και χρόνου, στην τελειότητα του κάλλους, στο Φως του Κόσμου, φωτίζει από-καλυπτικά και την Πινδαρική χρησμοδία:

*Έν άνδρῶν, έν θεῶν γένος· έκ μιᾶς δὲ πνέομεν
ματρὸς ἀμφότεροι· διείργει δὲ πᾶσα κεκριμένα
δύναμις, ὡς τὸ μὲν οὐδέν, ὁ δὲ χάλκεος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἔδος
μένει οὐρανός. ἀλλὰ τι προσφέρομεν ἔμπαν ἢ μέγαν
νόον ἤτοι φύσιν ἀθανάτοις,
καίπερ ἔφαμερίαν οὐκ εἰδότες οὐδὲ μετὰ νύκτας
ἄμμε Πότμος
ἄντιν' ἔγραψε δραμεῖν ποτὶ στάθμαν.*

(Νεμεονίκαι, VI, 1-8)

Τα συμβεβηκότα του γίγνεσθαι στον χρόνο εντός του Κόσμου των φαινομένων σηματοδοτούν την αβεβαιότητα της ανθρώπινης ζωής. Σώμα όμως και Νους είναι οι δυο γιγάντιοι πυλώνες δια της τελειότητας των οποίων εισερχόμεθα στην ακλόνητη αιωνιότητα των αθανάτων. Κάλλος και Σοφία αποτελούν τις θεώσεις μας. Δί' αυτών ταυτιζόμαστε με τις

φανερώσεις του Απόλυτου Είναι που συνέχουν τον Κόσμο του γίνεσθαι των φαινομένων στην ύπαρξη.

Οι Κούροι είναι ο Απόλλων, κατά τη νεανική εποχή του Ελληνισμού, στους Αρχαϊκούς Χρόνους. Είτε πρόκειται για άγαλμα του θεού στον οίκο του, είτε για ταφικό μνημείο πεσόντος πολεμιστή, είτε για αγωνιστική αφιέρωση αθλητικού νικητή, είτε για κόσμημα αρχιτεκτονικής του χώρου, ο Κούρος, ποικίλος στη χρήση της μορφής του, είναι κατά την ουσία της μορφής του Απολλώνειος και Απόλλων. (Δείτε την ανάπτυξη της θεωρίας σε προγενέστερη Δωρική και Ολυμπιακή μελέτη μου).

Αιών για τους αθάνατους θεούς (Ιδέες και αρχετυπικές Μορφές του όντος) είναι η τελειότητά τους. Δεν λείπει τίποτα από την πληρότητα του Είναι τους, δεν έγιναν κάτι ούτε θα γίνουν, δεν προκύπτουν εις τελειότητα ούτε σκοντάφτουν στον δρόμο προς αυτήν, δεν έχουν κάνει λίγα ή πολλά βήματα στην εκπλήρωση του πεπερωμένου της τελειότητάς τους. Η μοίρα τους είναι πραγματωμένη στην τελειότητά τους. Ο χρόνος έχει αρθεί γι' αυτούς, παρελθόν, παρόν και μέλλον συναιρούνται στο αΐδιον, είναι αθάνατοι, γιατί δεν υπάρχουν στο χρόνο, αλλά καταλάμπουν τον χρόνο εξ αιωνιότητας.

Για τα συγκεκριμένα όντα που πλέουν στο Μέγα Ρεύμα του Χρόνου, για μας τους θνητούς, αιώνας είναι το μοιρασμένο κομμάτι της διάρκειας που μας χορηγήθηκε για την πραγμάτωση του τι ην είναι μας, για την τελειότητα της ουσίας μας στο συγκεκριμένο ιστόγραμμα των συνολικών δυνατοτήτων της ανθρώπινης φύσης που μας χαρακτηρίζει τον καθένα διαφορετικό χωριστά. Αυτό το ιστόγραμμα είναι η Μοίρα μας και η προστακτική της συνίσταται στην κλήση της πραγμάτωσής του στην τελειότητα που μας ανήκει, αφού σφραγίστηκε και μοιράσθηκε και μοιράνθηκε με την «έλευσή» μας στο Φως του Κόσμου από τα σκοτεινά βάθη της μήτρας του Μηδενός.

Η γέννηση στον Ελληνισμό δεν αναφέρεται τόσο στις διεργασίες της χθόνιας γονιμότητας, όσο στην στιγμιαία αφή του πυρός. Και η γέννηση είναι Έλευσις στο φώς, ανάπαλσις («εξέθορεν») στο φως. Ή μάλλον το φως είναι το γεννώμενον, ο πύρινος αφρός που αναπηδά από το σκότος. Ο κεραυνός είναι το σπέρμα του Διός, το καταφλέξαν την Σεμέλη, το εξερχόμενον εκ των μηρίων του Θεού ως ολοτέλεστος Διόνυσος, Διός φάος, κατά την περίφημη αγγειογραφία. Αυτός είναι ο Φάνης που εξέθορε στον αιθέρα πρώτος από την αρχέγονη Νύκτα και το γόνιμο, ανεμιαίο ωό της.

Όπως ο Φάνης των Ορφικών, έτσι ο Απόλλων του Ομηρικού Ύμνου. Για εννέα ημέρες και εννέα νύκτες οι ωδίνες του τοκετού τυραννούσαν μάταια την Λητώ χωρίς γέννα από την εχθρότητα της Ήρας. Με θεία απάτη επί τέλους η Ειλειθυια, θεά της μεγάλης έλευσης στον κόσμο των φαινομένων, προσέρχεται στην ιερή Δήλο.

εὐτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογοστόκος Εἰλείθυια,

δὴ τότε τὴν [sc. τὴν Λητώ] τόκος εἶλε, μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι.

ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πῆχεε, γοῦνα δ' ἔρεισε

λειμῶνι μαλακῶ. μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν.

ἐκ δ' ἔθορε πρὸ φώωσδε. θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.

Ομηρικός Ύμνος εις Απόλλωνα, νν. 115-119.

Η γέννηση, από τελετουργία μυστηριακή χθόνιας γονιμότητας εξολυμπίζεται, καταυγάζεται από λάμψη. Περιφανέστερα στην φιλοσοφική διατύπωση του Ηρακλείτου: τα πάντα είναι θέμα αφής και σβέσης πυρός:

Κόσμον τόνδε, τὸν αὐτὸν ἀπάντων, οὔτε τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων ἐποίησεν, ἀλλ' ἦν αἰεὶ καὶ ἔστιν καὶ ἔσται πῦρ αἰείζων, ἀπτόμενον μέτρα καὶ ἀποσβεννύμενον μέτρα.

Ηράκλειτος DK22 B30

Ο βίος είναι μια ιερή λαμπαδηδρομία όπου οι πυρσοί είμαστε εμείς οι ίδιοι. Η μοίρα μας είναι να ξελαμπικάρουμε την ουσία μας ώστε να λάμψει το φώς της καιομένης δάδας μας. Καιγόμαστε οι θνητοί για το φως των αθανάτων. Το υλικό της φύσης μας καταναλώνεται για την αΐδια Μορφή. Η πραγματικότητα υπηρετεί την Ιδέα.

Ο χρόνος που μας επιμερίζεται για να φτάσουμε στην υπεσχημένη τελειότητα της ουσίας μας είναι ο «θνητός αιώνας». Σε τρεις φάσεις διεκπεραιώνεται το ανθρώπινο γίγνεσθαι εις ουσίαν (Πλάτων), η εντελής ανάληψη της οικείας Μορφής. Τρεις και οι Λακεδαιμόνιοι χοροί. Και τρεις αποτελούνται οι αρμονίες της αντίστοιχης τελειότητας.

Στην πρώτη φάση του έαρος της ζωής, το κάλλος της ώρας και η αιδώς του κάλλους αρμόζουν στους παίδες-εφήβους. Αυτή είναι η κυρίαρχη ντροπή για το άσχημο, η άγια λατρεία του κάλλους, το ιερόν σέβας των φιλητησίων μηρών.

*σέβας δὲ μηρῶν ἀγνὸν οὐκ ἐπηδέσω,
ᾧ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων*

Αισχύλος, Μυρμιδόνες, Fr. 135 Radt

*μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβῆς ὁμιλία
καλλίων*

ibid. Fr. 136 Radt

Κατά την δεύτερη περίοδο, η ανδρεία του ανδρός ξεχωρίζει τον εσθλό από τον δειλό. Και στην τρίτη η καλοζυγιασμένη κρίση της πολύπειρης ευθυδικίας επιστεγάζει την γεροντότερη ηλικία.

Τέταρτη ακρότητα αρετής διήκει δια παντός του βίου, η φρόνηση του παρόντος *sub specie aeternitatis*. Στην κάθε στιγμή κρίνεται το ανθρώπινο κατόρθωμα εις απαρτισμόν τελειότητας. Η ορθή εφαρμογή της σοφής γνώσης στην φρόνιμη προαίρεση του παρόντος αποδεικνύει

την θεωρητική κατανόηση της κοσμικής τάξης και την λειτουργική εμπέδωση των πεπρωμένων της φύσης μας, ατομικής και συλλογικής.

ἐν δὲ πείρᾳ τέλος

διαφαίνεται, ὧν τις ἐξοχώτερος γένηται,

ἐν παισὶ νέοισι παῖς, ἐν ἀνδράσιν ἀνὴρ, τρίτον

ἐν παλαιτέροισι, μέρος ἕκαστον οἶον ἔχομεν

βρότεον ἔθνος. ἔλα δὲ καὶ τέσσαρας ἀρετάς

ὁ θνατὸς αἰὼν, φρονεῖν δ' ἐνέπει τὸ παρκείμενον.

Πίνδαρος, Νεμεονίκαί, III, νν. 67-72

Ο δε αγών φανερώνει τον εξοχώτερο σε κάθε τι.